

NBP

Narodowy Bank Polski

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

II kwartał 2021 r.

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

II kwartał 2021 r.

Podsumowanie wyników ankiety

W I kwartale 2021 r. banki bardziej optymistycznie postrzegały sytuację na rynku kredytów dla gospodarstw domowych niż dla przedsiębiorstw. Złagodziły kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych, natomiast nieznacznie je zaostrzyły wobec dużych przedsiębiorstw i pozostawiały niezmiennie w przypadku sektora MSP. Na kształtowanie się polityki kredytowej banków wpływ wywarły pozytywne oczekiwania co do ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju oraz wzrost presji konkurencyjnej, ale z drugiej strony utrzymywanie się ograniczeń i ryzyka dalszego pogorszenia się stanu branż szczególnie narażonych na skutki pandemii COVID-19 oddziaływały w kierunku utrzymywania większej restrykcyjności. Uwarunkowania te znalazły swe odzwierciedlenie we wzroście popytu na kredyt ze strony gospodarstw oraz umiarkowanym spadku w przypadku przedsiębiorstw. Uwagę zwraca znaczne zróżnicowanie zarówno co do kierunków zmian kryteriów udzielania kredytu, jak i odczuwanego na niego popytu ze strony sektora MSP.

Na II kwartał 2021 r. banki przewidują nieznaczne łagodzenie polityki kredytowej wobec gospodarstw domowych i sektora MSP oraz zachowanie dotychczasowych kryteriów wobec dużych przedsiębiorstw. Banki oczekują wzrostu popytu we wszystkich segmentach rynku kredytowego.

Kredyty dla przedsiębiorstw

Polityka kredytowa: zaostrzenie polityki kredytowej wobec dużych przedsiębiorstw w małej skali oraz zróżnicowane podejście wobec sektora MSP. Zmiany uzasadniane głównie pogorszeniem się sytuacji w branżach wrażliwych na COVID-19 i spadkiem popytu na kredyt. Lekkie obniżenie warunków cenowych kredytów, przy jednoczesnym podniesieniu marży dla kredytów o większym ryzyku.

Popyt na kredyt: dalszy spadek popytu ze strony dużych przedsiębiorstw i różnokierunkowe podejście sektora MSP. Zmiany popytu spowodowane m.in. zaostrzeniem polityki kredytowej oraz wykorzystaniem środków własnych, ale również wzrostem zapotrzebowania na finansowanie fuzji i przejęć oraz restrukturyzacji długu.

Oczekiwania na II kwartał 2021 r.: łagodzenie polityki kredytowej wobec sektora MSP i brak zmian wobec dużych przedsiębiorstw. Wzrost popytu we wszystkich segmentach kredytów dla przedsiębiorstw.

Kredyty mieszkaniowe

Polityka kredytowa: łagodzenie kryteriów polityki kredytowej o dużej skali; zmiana niektórych warunków udzielania kredytów m.in. obniżenie wymogu udziału własnego i marży kredytowej, a jednocześnie podniesienie marży dla kredytów obciążonych wyższym ryzykiem.

Popyt na kredyt: istotny wzrost popytu w wyniku m.in. poprawy sytuacji w gospodarce i na rynku mieszkaniowym oraz złagodzenia warunków i kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych.

Oczekiwania na II kwartał 2021 r.: dalsze łagodzenie kryteriów polityki kredytowej i kontynuacja trendu silnego wzrostu popytu.

Kredyty konsumpcyjne

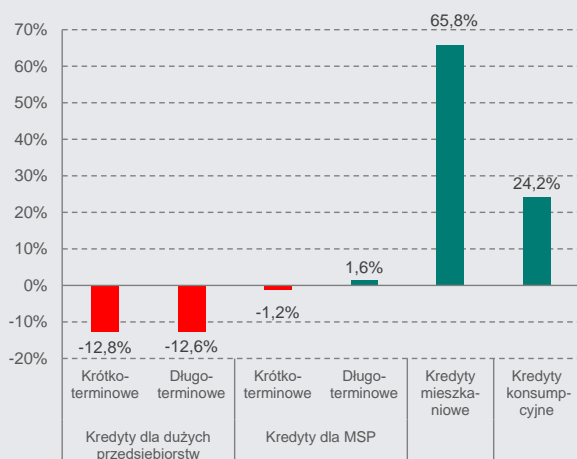
Polityka kredytowa: ponowne złagodzenie kryteriów przy jednoczesnym zróżnicowaniu polityki kredytowej poszczególnych banków; zmiana niektórych warunków kredytowania m.in. zwiększenie maksymalnej kwoty kredytu i marży kredytowej oraz obniżenie pozaodsetkowych kosztów.

Popyt na kredyt: wzrost popytu wywołany głównie złagodzeniem kryteriów i warunków udzielania kredytów oraz wzrostem zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku.

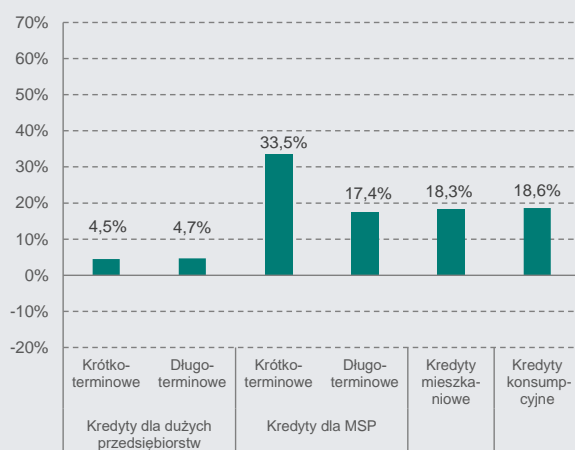
Oczekiwania na II kwartał 2021 r.: niewielkie złagodzenie polityki kredytowej i wzrost popytu.

Kryteria polityki kredytowej

Kryteria polityki kredytowej w I kw. 2021 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrożenie na czerwono)

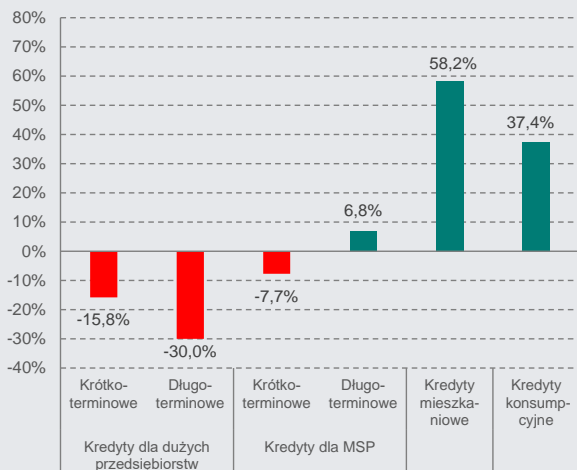

Kryteria polityki kredytowej - przewidywania na II kw. 2021 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrożenie na czerwono)

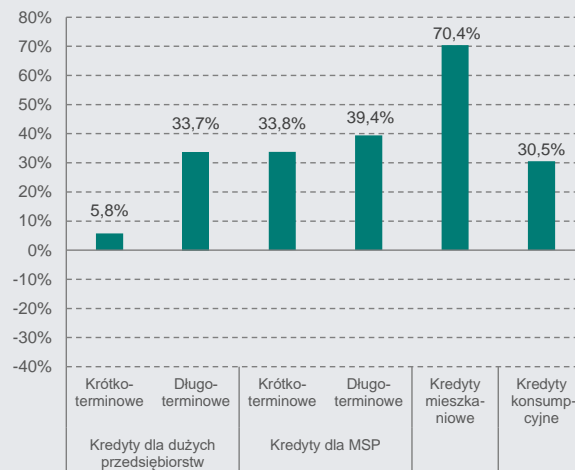

Popyt na kredyty

Popyt na kredyty w I kw. 2021 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Popyt na kredyty - oczekiwania w II kw. 2021 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Wstęp

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów są to cechy umowy kredytu uzgadniane przez bank i kredytobiorcę, w tym marża odsetkowa, pozaodsetkowe koszty kredytu, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenia i maksymalny okres kredytowania.

Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy. Ankieta została przeprowadzona na początku kwietnia 2021 r. wśród 23 banków, których łączny udział należności od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych w portfelu sektora bankowego wynosi około 88%.

Wyniki ankiety prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków na wszystkie pytania są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie.

Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi, a następnie procentu netto, czyli różnicy między odpowiedziami obrazującymi przeciwne tendencje. Dodatkowo publikowana jest alternatywna miara odpowiedzi banków w postaci „wskaźnika rozproszenia”, definiowanego jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”.

Zgodnie z przyjętą metodyką słowa określające ilość (większość, połowa, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków” należy więc rozumieć jako „ważona aktywami większość banków”. Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto.

Poniżej przedstawiono tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w I kwartale 2021 r., jak również przewidywania banków na II kwartał 2021 r.

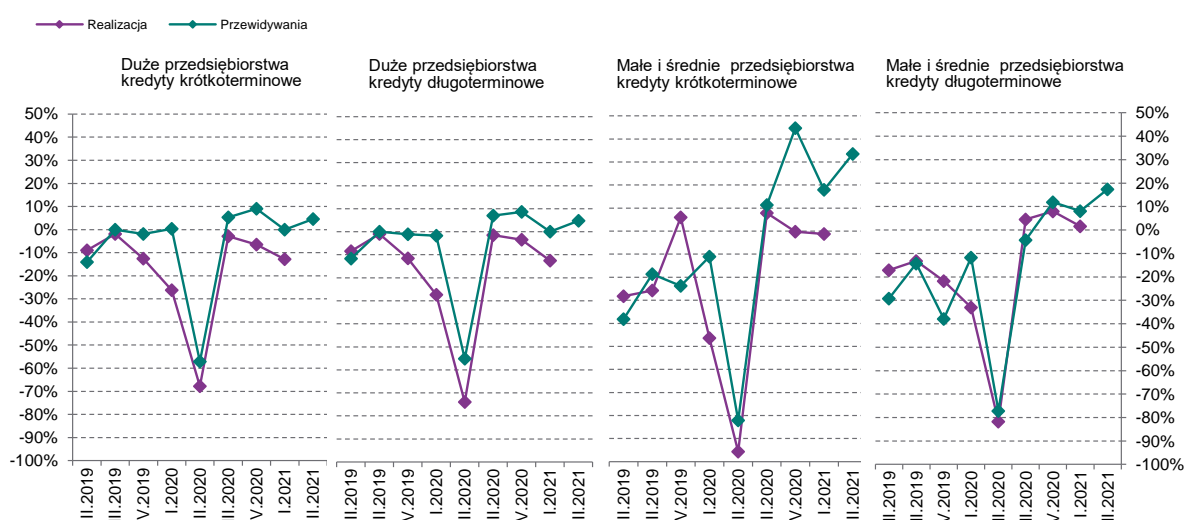
Wartości miar procenta netto i wskaźnika rozproszenia dotyczących poszczególnych pytań zamieszczone są na stronie internetowej NBP w osobnych plikach możliwych do pobrania.

Kredyty dla przedsiębiorstw

W I kwartale 2021 r. ankietowane banki w niewielkim stopniu zaostrzyły kryteria udzielania kredytów krótko- i długoterminowych dla dużych przedsiębiorstw (dla obu rodzaju kredytów procent netto: -13%, zob. wykres 1). W przypadku obu rodzajów kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) procenty netto były bliski zeru. W segmencie kredytów dla MSP polityka kredytowa poszczególnych banków była różnokierunkowa, przy czym w segmencie kredytów długoterminowych tylko pojedyncze banki zarówno nieznacznie złagodziły, jak i zaostrzyły politykę kredytową.

Wykres 1. Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

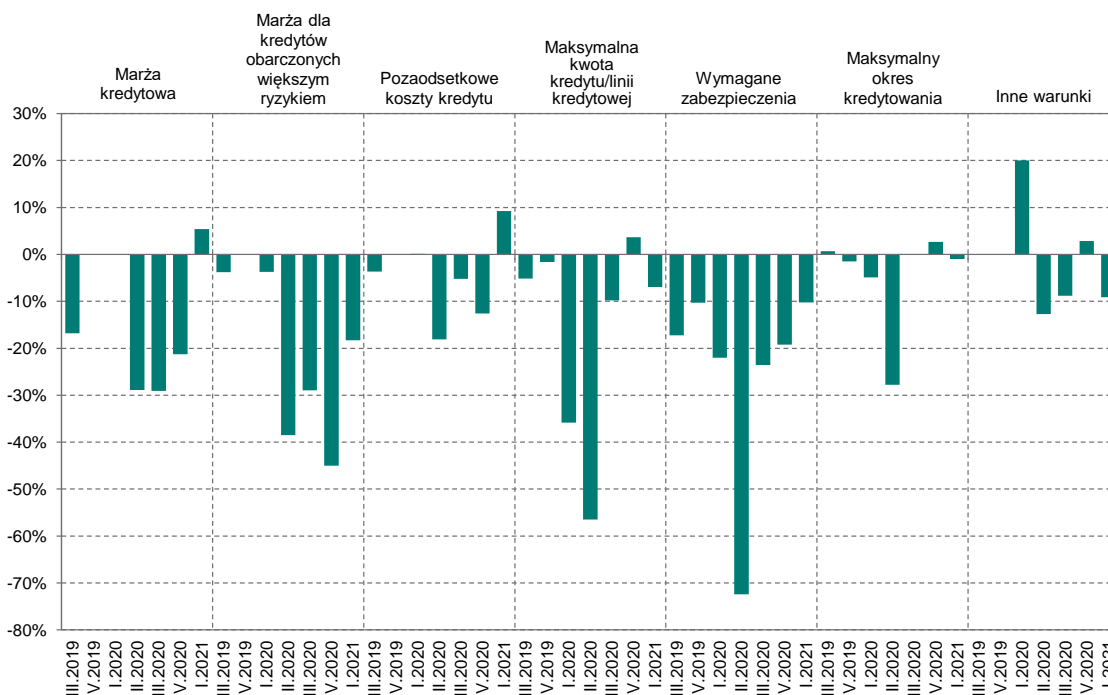
Wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają *procent netto*. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metodyki obliczeń zawiera Załącznik 1.

Stosunkowo niewielkim zmianom kryteriów udzielania kredytów towarzyszyły zróżnicowane zmiany objętych ankietą warunków przyznawania kredytów dla przedsiębiorstw (zob. wykres 2). Banki podniosły m.in. marżę dla kredytów obciążonych większym ryzykiem (-18%), zwiększyły wymagania dotyczące zabezpieczenia kredytów (-10%) i zmniejszyły maksymalną kwotę kredytu (-7%). Banki złagodziły cenowe warunki kredytów, tj. obniżyły pozaodsetkowe koszty kredytu (9%) oraz marżę kredytową (5%). W odniesieniu do marży banki nie były jednak jednomyślne. Pojedyncze banki zmieniły inne kryteria nieobjęte ankietą (-9%)¹.

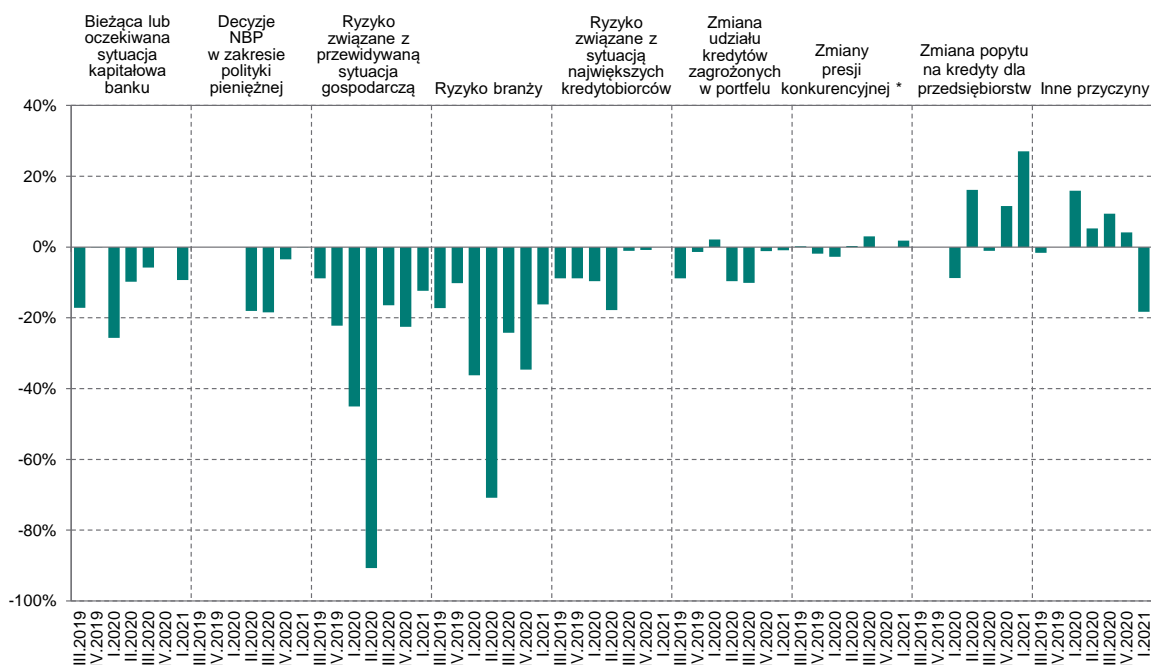
¹ Część banków przypisała do zmian „innych warunków udzielania kredytów dla przedsiębiorstw” działania skutkujące zaostreniem kryteriów udzielania kredytów, m.in. ze względu na skutki pandemii COVID-19 ostrożniej oceniały zdolność przedsiębiorstw do generowania przyszłych przychodów (-9%).

Wykres 2. Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

Wykres 3. Przyczyny zmian polityki kredytowej

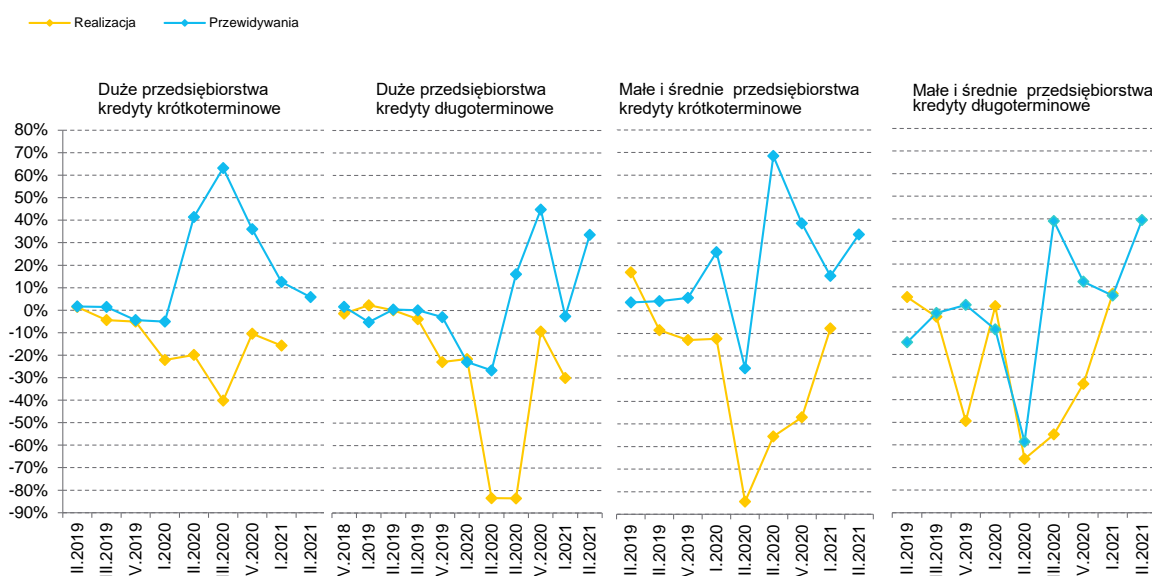

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Banki uzasadniały zaostrzenie polityki kredytowej w I kwartale 2021 r. wzrostem ryzyka przedsiębiorstw działających w branżach najbardziej narażonych na działanie pandemii COVID-19² (procent netto: -16%, zob. wykres 3) oraz obawą o pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju (-12%) i oczekiwaną sytuacją kapitałową banku (-9%). Jako czynniki łagodzące politykę kredytową pojedyncze banki wskazały spadek popytu na kredyty dla przedsiębiorstw (27%). Do innych nieobjętych ankietą przyczyn zaostrzenia polityki kredytowej banki zaliczyły m.in. pogorszenie się sytuacji przedsiębiorstw w efekcie pandemii COVID-19 i weryfikację portfela kredytowego (-18%).

Pierwszy kwartał 2020 r. był kolejnym okresem słabnącego popytu na kredyt dla dużych przedsiębiorstw, a żaden bank nie zauważył wzrostu popytu na krótko- i długoterminowe kredyty (odpowiednio: -16% i -30%, zob. wykres 4). Opinie banków co do zmian popytu zgłaszanego na krótko- i długoterminowy kredyt dla sektora MSP były mocno podzielone (procent netto odpowiednio: -8% i 7%). Część z nich zauważyła wzrost zainteresowania przedsiębiorstw zaciągnięciem kredytów krótko- i długoterminowych (odpowiednio: 29% i 28%), a część – spadek (odpowiednio: -37% i -21%). Jednocześnie większość banków stwierdziła, że skala osłabienia się popytu na kredyty krótkoterminowe była znaczna.

Wykres 4. Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw

Banki uzasadniały spadek popytu zaostrzeniem kryteriów i warunków udzielania kredytów (procent netto odpowiednio: -15% i -8%, zob. wykres 5). Na osłabienie popytu wpływ miało również wykorzystanie przez przedsiębiorstwa alternatywnych źródeł finansowania (-11%), w tym środków własnych (-29%) i kredytów z innych banków (-25%). Wzrost popytu zauważonych przez nieliczne banki wynikał ze wzrostu zapotrzebowania na finansowanie fuzji i przejęć (15%) i restrukturyzacji długu (14%). Do innych czynników obniżających popyt na kredyt banki zaliczyły publiczne wsparcie antykrzysowego kierowane do przedsiębiorstw (-18%).

² M.in. branże opakowaniowe i technologiczne, przetwórstwo przemysłowe, usługi gastronomiczne i hotelarstwo, turystyka.

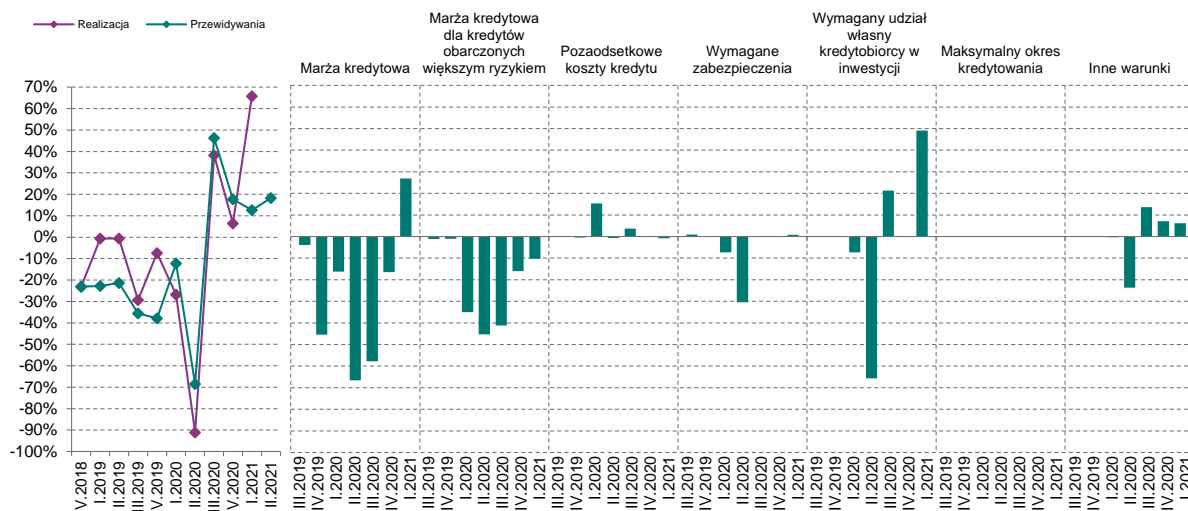
Kredyty dla gospodarstw domowych

Kredyty mieszkaniowe

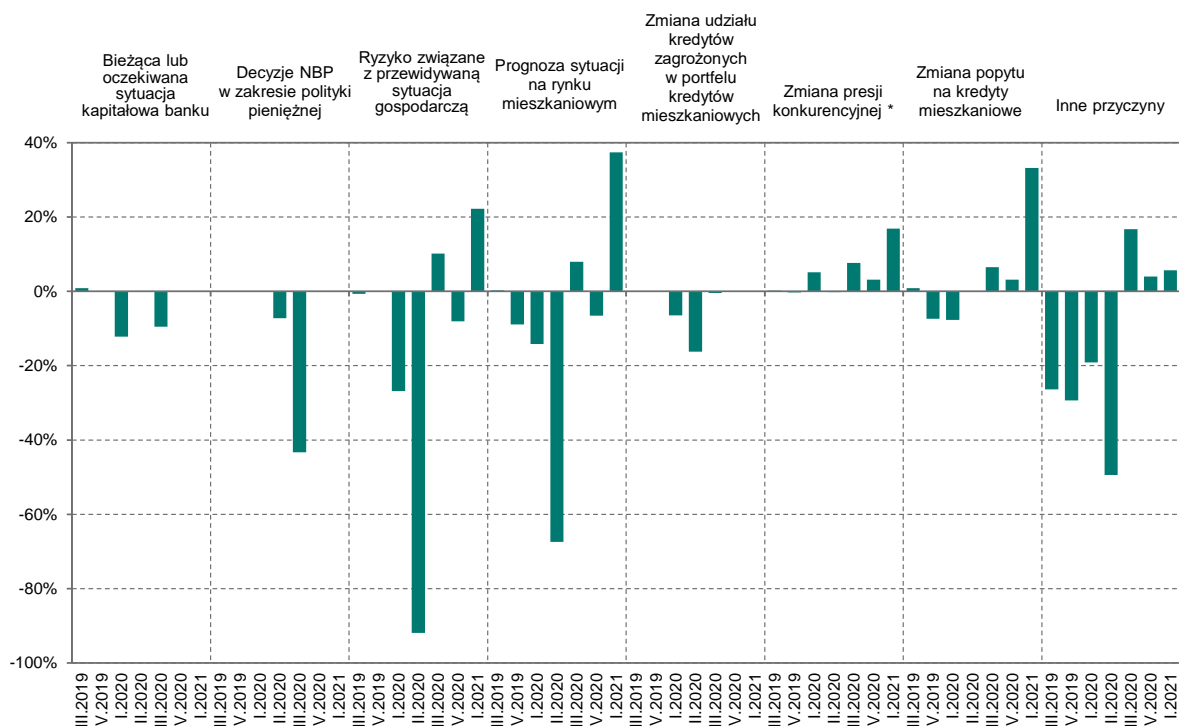
W I kwartale 2021 r. znacznie większa liczba banków niż wskazywały na to przewidywania z poprzedniego kwartału złagodziła kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto: 66%, zob. wykres 6). Banki zmieniły niektóre warunki udzielania kredytów, m.in. obniżyły wymagany od kredytobiorcy udział własny w inwestycji i marżę kredytową (odpowiednio: 49% i 27%, zob. wykres 6), a jednocześnie podniosły marżę dla kredytów obarczonych wyższym ryzykiem (-10%).

Ankietowane banki wskazywały, że głównymi czynnikami, które skłaniały je do złagodzenia polityki kredytowej były: poprawa prognoz sytuacji na rynku mieszkaniowym i sytuacji gospodarczej kraju (odpowiednio: 37% i 22%, zob. wykres 7) oraz zmiana popytu na kredyty mieszkaniowe (32%). Banki złagodziły kryteria polityki kredytowej ze względu na presję ze strony innych instytucji (17%), w tym banków i banków hipotecznych (odpowiednio: 45% i 5%).

Wykres 6. Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

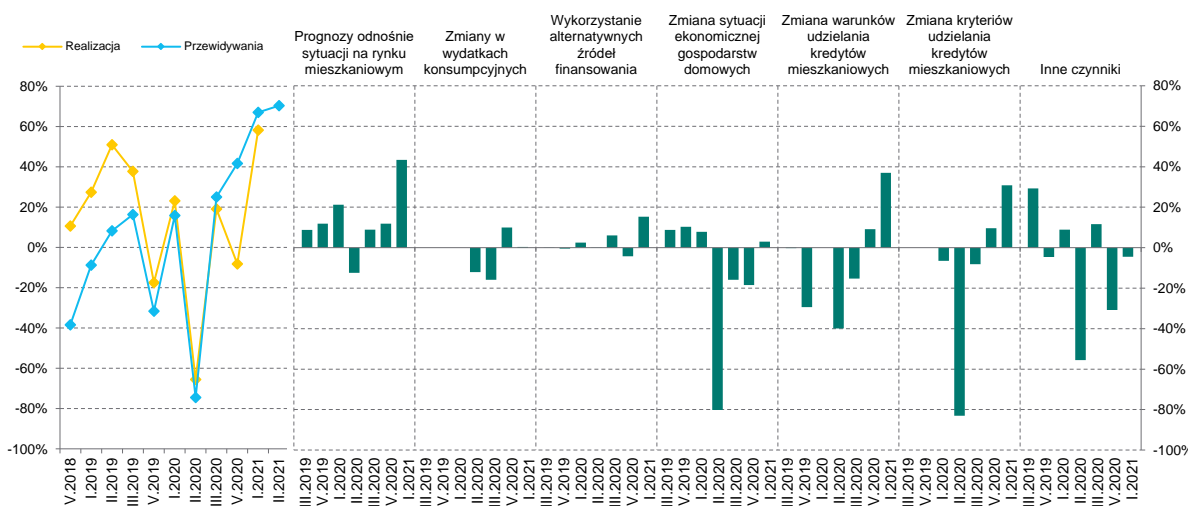

Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

*Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Wykres 8. Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

W I kwartale 2021 r., zgodnie z oczekiwaniami formułowanymi w poprzednim kwartale, ankietywane banki odczuły wzrost popytu na kredyty mieszkaniowe (procent netto: 58%, zob. wykres 8), przy czym w

ocenie około 22% banków był to wzrost znaczny. Przyczyniły się do tego m.in. poprawa prognoz odnośnie sytuacji na rynku mieszkaniowym (43%) oraz złagodzenie warunków i kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych (odpowiednio: 37% i 31%, zob. wykres 8). Banki wskazały inne nieobjęte ankietą czynniki wpływające na zmianę popytu (-5%), m.in. niepewność co do przyszłej sytuacji gospodarczej i utrzymywania się stanu zagrożenia epidemicznego w kraju, jak również spadek atrakcyjności dotychczasowych form oszczędzania.

Prognozy zmian kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych w II kwartale 2021 r. są zróżnicowane, ale dominuje zamiar złagodzenia (procent netto: 18%, zob. wykres 6). **Podobnie jak w poprzednim kwartale, prognozy popytu na kredyty mieszkaniowe są bardziej jednoznaczne, gdyż zdecydowana większość banków oczekuje kontynuacji jego wzrostowego trendu** (procent netto: 70%, zob. wykres 8).

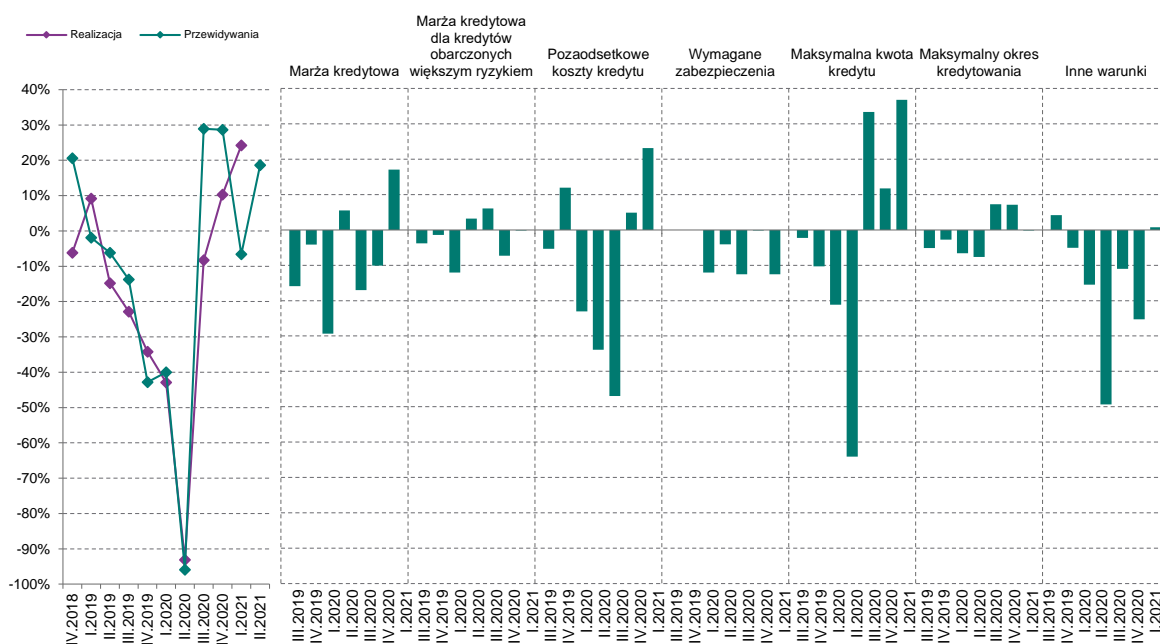
Kredyty konsumpcyjne

W I kwartale 2021 r. banki ponownie złagodziły politykę kredytową w segmencie kredytów konsumpcyjnych (procent netto: 24%, zob. wykres 9), mimo prognozowanego wcześniej nieznacznego jej zaostrzenia. Decyzje poszczególnych banków biorących udział w ankiecie były jednak zróżnicowane. W około 33% banków klienci mogli zaciągnąć kredyt konsumpcyjny przy nieznacznie złagodzonych, a w około 9% nieznacznie zaostrzonych wymaganiach w porównaniu z IV kwartałem 2020 r.

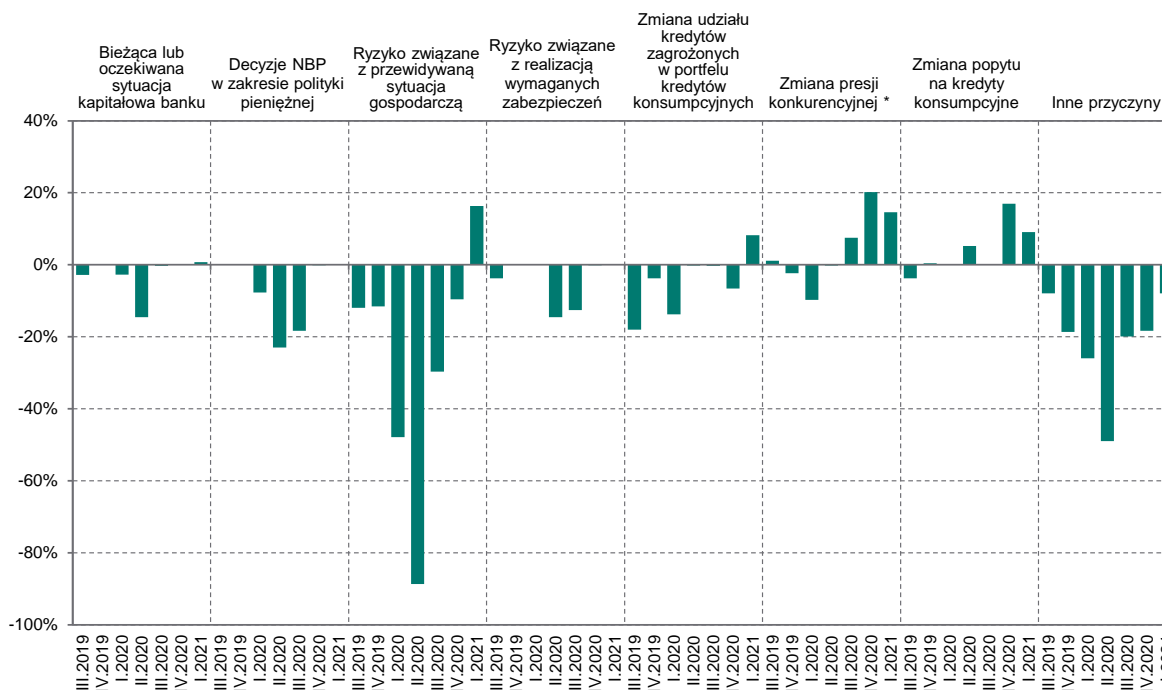
Banki zmieniły niektóre warunki udzielania kredytów, w tym zwiększyły maksymalną kwotę kredytu (procent netto: 37%, zob. wykres 9), **obniżyły marżę kredytową (17%) oraz zmniejszyły pozaodsetkowe koszty kredytu (23%), w tym w około 21% w stopniu znacznym**. Jednocześnie banki zwiększyły wymagania dotyczące zabezpieczenia spłaty kredytu (-13%).

W opinii ankietowanych instytucji do złagodzenia polityki kredytowej w segmencie kredytów konsumpcyjnych przyczyniła się przede wszystkim poprawa prognoz sytuacji gospodarczej w kraju i wzrost presji konkurencyjnej (odpowiednio: 16% i 15%, zob. wykres 10), w tym ze strony innych banków (29%) oraz spadek popytu na kredyty konsumpcyjne (9%). Do innych nieobjętych ankietą czynników banki zaliczyły m.in. przegląd i racjonalizacja reguł decyzyjnych dla grup klientów oraz realizację zaleceń UKNF w obszarze polityki kredytowej (-8%).

Wykres 9. Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

Wykres 10. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

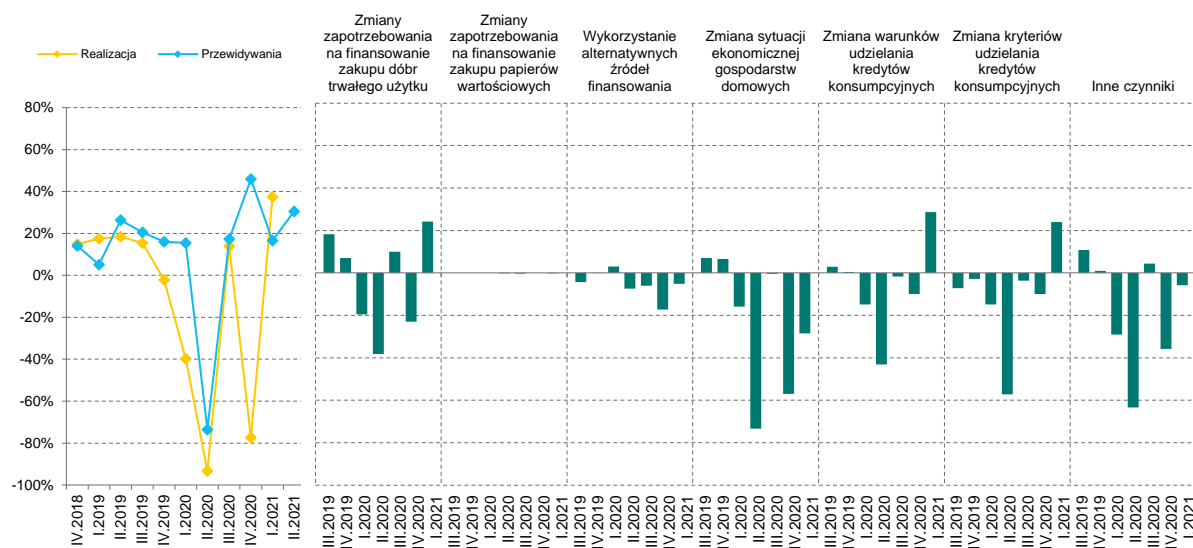

*Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków i niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

W I kwartale 2021 r., w przeciwieństwie do poprzedniego kwartału, banki zaobserwowały wzrost popytu na kredyty konsumpcyjne (procent netto: 37%, zob. wykres 11). Za główne przyczyny wzrostu popytu banki uznały: złagodzenie warunków i kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych (odpowiednio: 29% i 24%, zob. wykres 11) oraz wzrost zapotrzebowania na finansowania zakupu dóbr trwałego użytku (24%). Na spadek popytu wpływało pogorszenie się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (-28%) oraz większe wykorzystanie alternatywnych źródeł finansowania, w tym oszczędności (-9%). Do innych nieobjętych ankietą przyczyn zmiany popytu banki zaliczyły, m.in. wzrost niepewności spowodowanej przedłużającą się pandemią COVID-19 (-6%).

Wykres 11. Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

Na II kwartał 2021 r. banki bardziej optymistyczne niż w poprzednim kwartale formułują prognozy zmian kryteriów polityki kredytowej i przewidują nieznaczne ich złagodzenie (procent netto: 19%, zob. wykres 9). Banki oczekuje również poprawy popytu na kredyty konsumpcyjne (procent netto: 31%, zob. wykres 11).

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie³.

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 23 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania, i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1. Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności uwzględniona przy liczeniu wag

Nr. pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw i spółek państwowych, przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i przedsiębiorców indywidualnych
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.

Źródło: NBP.

³ Wazenie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego. Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia”, Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

Poszczególnym odpowiedziom na *wszystkie pytania* przypisywana jest zatem waga, będąca udziałem banku w danym segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta⁴.

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkami odpowiedzi pokazującymi przeciwne kierunki zmian oraz wskaźnik rozproszenia, definiowany jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”. Wielkości te pokazują zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sposób liczenia procentu netto

Nr. pytań	Definicja procentu netto
1, 8	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
2, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania warunków
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej”. Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie” i „wzrósł nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie” i „zmniejszył się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu” i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu” i „nieznaczny wpływ na spadek popytu”. Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzona” i „zostanie nieznacznie złagodzona” a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzona” i „zostanie nieznacznie zaostrzona”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie” i „wzrośnie nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie” i „zmniejszy się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

⁴ Na czas opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na około trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.

---

www.nbp.pl

